

Keyword

เฉลิมฉลอง 4 ทศ พรະเกียรติคุณ ๑๐๐ ปี มหาด្ឋชัย กับพัฒนาการภาษาฯ

พิธีฯ ภูมิพล
ภักดีสถาบัน

บ นเวลาเกือบจะครบ 4 ปีแล้วในการเสถียร สรรษดดของสมเด็จพระครินทร์รา บำรุงราชนี้ แต่ความรู้สึกของคนไทยทั้งแผ่นดิน มีดีเดย์ลีมเลื่อน พระองค์ท่านยังสูญเสียในดวงใจ คุณไทยชั้นรุ่นนำ เพื่อนอุ่นรักลึกในน้ำพระราชหฤทัย และพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จฯ โดยในปีพุทธศักราช 2543 เป็นปีแห่งการเสถียรพระราชนิพัทธ์ 100 ปีของสมเด็จพระครินทร์รา บำรุงราชนี้ กฤษกรงเกยตรและสหกรณ์ และมูลนิธิแห่งชาติหลวง จึงได้ร่วมกันจัดงานเฉลิมฉลองเกิดพระเกียรติคุณ สมเด็จฯ ในงาน “100 ปี สมเด็จฯ กับการพัฒนาการ เกาชาต” ขึ้นระหว่างวันที่ 28 มกราคม -1 กุมภาพันธ์ 2543 ณ โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ท่องเที่ยว อุตสาหกรรม จ.เชียงราย)

สอนแม่ฟ้าแห่งดวง สร้างขึ้นมาเพื่อให้ผู้มาท่องเที่ยว ให้ความสวยงามของต้นไม้ ดอกไม้ ลักษณะที่มากที่สุดที่เคยมี หรือทำลายต้นไม้ ออกไม่ใบหน้า แม้แต่คนละเล็กละน้อย คุณที่มาใช้ชีวิตสักกิจไม่มีโอกาสได้ดูความสวยงามนี้

มั่นคงเป็นภาพแห่งความประทับใจของชาติไทย ที่ประทับ เมื่อครั้งที่สมเด็จพระศรินราชบรรพราชนนี ยังทรงมีพระราชปีพิพ ได้ทรงเปร่งเนา และส่งเสริมสนับสนุนพระราชการถึงกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นระยะเวลาภานาน การพัฒนาการเกษตร และการส่งเสริมอาชีพชาวไทยเชิง ก็เป็นอีกหนึ่งโครงการตามแนวทางพระบาทด้วย และในช่วง หลังฯ แห่งพระมหาพริพได้ทรงดำเนินการในเรื่องปลูกบัวรักษาน้ำแล้วร่ออย่างจริงจัง เพื่อพัฒนาพื้นที่ แนวทุ่นติดให้อุดมสมบูรณ์ จึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระต้นน้ำด้วยดุจขึ้นที่ดอยดุจ อ.เมืองหลวงจ.เชียงราย เพื่อแสดงความประทับใจและโครงการปลูกป่าด้วยพระองค์เอง

พอเอียซือ “ดอยดุจ” ประชาชนชาวที่บ้านดึง สมเด็จพระศรินราชบรรพราชนนี “สมเด็จฯ” ของชาวเรา และ “แม่ฟ้าหลวง” ของชาวเช้าทันห์

ทุกคนยังคงจำพระราชนิทานอันแรงกล้าที่จะ “บุกป่านดอยดุจ” นับตั้งแต่มีสมเด็จพระศรินราชบรรพราชนนี ได้เสด็จฯ ด้วยรถยกตู้พระที่นั่งไปสักการะพระธาตุดอยดุจเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๙ และเต็จฯ ปีดงเรียนศิริสมวงศ์ของ จังหวัดเชียงรายเด่น และเยี่ยมมากยูบวนดอยดุจ ยเชลกอบเดอร์ในปีถัดมา ทรงได้ทอดพระเนตร ว่าเท่านี้สักพื้นที่ดอยดุจห้าโน้มความแห้งแล้ง ไปด้วยวัชพืช ให้เลือนลอยและไว้ฟื้น

เมื่อเสด็จฯ เยี่ยมราชภูมิ ต่อจากธรรมเนียมเดิม ตามถิ่นทุรกันดารແດນน้ำที่บีกีกรุงเทพฯ ถึง สามลำกากยาดคันของประชาชนที่ต้องดื่มน้ำแล้วในทางที่ไม่สมควรที่ทำความอยู่รอด เช่นการตัดโค่นไม้ท่าลายป่าแล้วเผาทิ้งเพื่อที่ไว้เลือนลอยและ กไฟช์เชพติด ก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงแก่ ประเทศชาติ เป็นต้นว่า เกิดการระด้าพังถลายของดิน รากขาดแคลนน้ำในหน้าแล้ง เกิดอุทกภัยในหน้าฝน อดทนน้ำท่วมชาติเป็นๆ และปัญญาเสียหายเชพติด

วันเวลาผ่านไป ๒๐ ปี ในสมัยรัชกาล รัชกาล เอก เช่น ต้นสุรัตน์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ ส่งออกพระราชปณิธานด้วยการตั้ง โครงการพัฒนา ดอยดุจ ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๑ ในพื้นที่ ๙๓,๕๑

ไร หรือประมาณ ๑๕๐ ตารางกิโลเมตร มีหน่วยงาน ๓๕ หน่วยงาน จาก ๖ กระทรวง เข้าร่วมโครงการและ ดำเนินงาน ภายใต้แผนงานเดียวกัน มีมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงในพระราชนิรัมภ์ สมเด็จพระศรินราชบรรพราชนนี ทำหน้าที่ประสานงานกับองค์กรของรัฐ และภาคเอกชน ประการสำคัญคือ สมเด็จพระศรินราชบรรพราชนนี เสด็จฯ เยี่ยมพระราชนิรัมภ์ ประทับบนดอยดุจ เพื่อทรงงานปลูกป่าด้วยพระองค์

สำเร็จไม่ได้ หากบ่อกท่องราชภัฏยังไม่อิ่ม” “แม่ฟ้าหลวง” ได้ทรงใช้รีเม่ฟ้าหลวงเป็นที่ “ปลูกคน” และ “ปลูกสิ่งแวดล้อม” ไปพร้อมๆ กัน

ด้วยพลังแห่งความรักและศรัทธา ตลอดจน พระบารมีของ “สมเด็จฯ” วันเวลาผ่านไปเพียง ๑๐ ปี โดยทุกคนนี้กับนี้เป็นจุดเริ่มต้นที่มีความตั้งใจ กระตือรือร้น แล้วป่ายังชีพ (ป่าพระราชทาน) ฯลฯ เป็นแหล่งที่มาหากินของประชากรในพื้นที่ ซึ่งเป็นเดิน

หัวใจของดอยดุจ คือ “พระดำเนินกดอยดุจ” บ้านหลังแรกที่สมเด็จพระศรินราชบรรพราชนนี ทรงสร้างด้วยพระราชนิรัมภ์ส่วนพระองค์เมื่อพระราชนิรัมภ์ ๘๘ พรรษา เพื่อให้เป็นที่ทรงงานปลูกป่าในโครงการพัฒนาดอยดุจ ร่วมกับส่วนราชการ วัดวิสาหกิจ ภาคเอกชน และประชากรในพื้นที่ เพื่อพัฒนาสภาพธรรมชาติที่สูญเสียไปให้กลับคืนเป็นป่าดันน้ำลำธาร ป่าเกรวะรุกิจ และป่ายังชีพ พร้อมกับยกระดับคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ การศึกษา สุขภาพอนามัย ตลอดจนการกระจายรายได้ การแปรปูนทรายและเศษวัสดุ รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนที่ยากจน ผู้ด้อยโอกาส และผู้ประสบภัยธรรมชาติ ตลอดจนการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศ ด้วยการฟื้นฟูธรรมชาติ จัดการน้ำ อนุรักษ์ทรัพยากรางสรรค์ และการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาดอยดุจให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรม ศิลปะ และเศรษฐกิจ ที่สำคัญต่อประเทศไทยและโลกโลกทั้งหมด

อาศัยของชาวไทยเชิงๆ ที่มีอยู่ด้วยกัน ๒๖ หมู่บ้าน ประกอบด้วย ชนกลุ่มน้อยไทยใหญ่ จีนอ่อน แห่งอีกอัน ผู้มุ่งชูประการสำคัญคือ เป็นที่พำนัชภารกิจ การท่องเที่ยวที่เกิดจากการกระจายงานภาระรายได้ ไม่มีที่สิ้นสุด

บันโดยดุจมีการทำดันน้ำไปยังหมู่บ้าน ทุกหมู่บ้านมีประปาน้ำเชิง ไฟฟ้า และแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร มีสถานีน้ำมันมี สาธารณะสุขอนามัย การบ้านบัด รักษาทางวิทยุสื่อสาร ด้านการศึกษา มีศูนย์เด็กอ่อน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา ศูนย์ศึกษาอนุรักษ์ที่สอนเด็กใน เวลากลางวัน และสอนผู้สูงอายุในเวลากลางคืน

มีปี พ.ศ. ๒๕๔๐ มีชาติไทยและชาติต่างประเทศ เดินทางไปชมดอยดุจ ๕ แสนคน “พระดำเนินกดอยดุจ” ซึ่งเปรียบประดุจหัวใจของโครงการฯ ก็ยังเป็น

ตัวการตุ้นให้การดำเนินงานบันดอยดุงดำเนินไปโดยไม่หยุดยั้ง บริเวณรอบพระที่น้ำหังดงมีด้วยแปลงไม้ดอกไม้ประดับและไม้ส่วนครัว มีป่าไม้ยืนต้นโอบล้อมอยู่โดยรอบ

ทรงลาดเช้าด้านหน้าพระที่น้ำหังดงอยู่มี สวนแม่พืชหลวง บนเนื้อที่ 25 ไร่ ซึ่งจัดภูมิทัศน์เป็นสวนไม้มงคล สวนปฏิมากรรม สวนหิน สวนน้ำพุ ลงดาม

ด้วยเหล้าพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนานกานพาราณที่ปลูกตัดแต่งเป็นรูปต่างๆ กว่า 70 ชนิด ได้รับการดูแลรักษาและปรับเปลี่ยนให้สวยงามไม่ซ้ำแบบบล็อกปีท่ามกลางสถานที่ไม้หลาภลีต่างพันธุ์นั้น มีรูปปั้นที่สมเด็จพระศรีนครินทร์ บรมราชชนนี พระราหู ห้องความต่อเนื่อง ประดิษฐานอยู่เป็นประติมากรรมรูปตัดแต่งตัวสุขานา ใบไม้ภาคราชประทุมเจษบอยเลาให้ผู้พบเห็นได้รู้สึกว่า พระผู้พระราชทาน “สวนแม่พืชหลวง” นั้น เมื่อทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจ ได้แล้ว พระราชทานอย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์สุขอของราชภูมิไม่เคยทรงละทิ้งสิ่งใดไว้กลางดิน

ใกล้รั้วป่าตุ้นเข้าสวนแม่พืชหลวง มีป้ายขนาดใหญ่ จารึกพระราชกรณียกิจและรับสิ่งของ “สมเด็จฯ” ไว้ว่า

“สวนแม่พืชหลวง สร้างขึ้นมาเพื่อให้ผู้มาท่องเที่ยวได้สัมผัสด้วยความสวยงามของต้นไม้ ดอกไม้ รากไม้

ที่มาเห็นยิ่ง หรือทำลายต้นไม้ ออกไม้ใบหัก แม้แต่คนจะเด็กจะน้อย คนที่มาช้างหลังก็จะไม่มีโอกาสได้สัมผัสด้วยความสวยงามนี้”

สวนแม่พืชหลวงเป็นสวนดอกไม้ที่สวยที่สุดในประเทศไทย และในเอเชีย ในปี พ.ศ. 2536 ได้รับรางวัล พาต้า โกลด์ อวอร์ด จากสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชีย

โดยสูงที่สุดของเอเชีย เป็น “สวนรุกษาดีและพืชหลวง ดอยช้างมูล” มีรูปสกุบประดิษฐานอยู่บนที่น้ำหังดงเป็นสัญลักษณ์ ต้นไม้ใหญ่คายุบันร้อยปี มีนิโคร์ โพธิ์ ไทร ไก่กร่าง จำนวน 14 ต้น ที่กรรมการไม่ได้ชุดล้อมจากวิธีการที่กำลังขยายต้น เคลื่อนย้ายขึ้นมาปลูกไว้บนดอยห้างมูลเพื่อ “ชุมชนต้นไม้ด้วยสมเด็จฯ ย่าเรน มิตรอย่าง” บางตัน สมเด็จฯทรงยกช่อต่อถึงด้วยพระองค์เอง ก็แตกใบเสียวชุมทุกต้น ภูมิทัศน์บนดอยห้างมูลนั้นงดงาม ชื่นตาด้วยไม้ยืนต้นใหญ่ต้นใหญ่ต้นน้อยนานาพรรณ ขึ้นเป็นรากเสียดเสียดหล่นกันไปจนสุดสายตา ภูเขาพันปี หรือโภโดเดนเครื่องนั้นในใหญ่ ปลูกต้นลี้ลี้ไว้ตามแนวทางเดินหลายพันต้น ใกล้ๆ กันนี้นั่นยังมีเหลือสีขาวสีชมพู สีแดง ผลิตออกบานสะพรั่ง

เดี่ยวันช้าเยเชาพัฒนาภันแร่...ดอยดุงเลิกปลูกผันหันมาปลูกพิชเศรษฐกิจ ปลูกกาแฟสมัยค่าเดเมียและกาลีต นับเป็นการสร้างพื้นที่ป่าเศรษฐกิจให้มีเพิ่มมากขึ้น เพราะเมินพืชที่มีอายุยืนเก็บเกี่ยวผลผลิตได้นาน 50 -100 ปี เสิร์ฟพื้นที่แทนนี้ให้ปลูกผันนี้ทำไว้เลื่อนลอย เมื่อหันมาปลูกกาแฟ ทางการได้ให้ช้าบ้านทำท่ากิน ตั้งแต่ 50 สถานี ต้นกาแฟช่วยสร้างงานให้ช้าบ้านได้ประมาณ 600-700 คน กาแฟพื้นดินได้จ้างหานายที่บริษัทการบินไทยร้านอาหารโรงแรมทั่วไป และส่งออกไปเจ้าหน่ายังต่างประเทศ ชาติไม่เป็นสองรองใครในทำนีกาแฟลกโก

สวนการ ปลูกต้นป่าosa สร้างเสริมให้ราชภูมิในพื้นที่ดูแลรักษาป่า ในเวลาเดียวกันนอกจากจะจะได้ประยุกษาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้ว ยังเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ให้ช้าบ้าน การทำกระดาษลาทำลังเป็นนิยม มีแนวโน้มที่สุดในอนาคต ปัจจุบันดอยดุงเป็นศูนย์ส่งเสริมอาชีพ หัดด้วยและอุตสาหกรรม มีโรงไฟฟ้า หอผักก่อสร้าง โรงผลิตกระดาษฯ

วันนี้ ประชาชนบันดอยดุงมีคุณภาพดี การศึกษา สุขภาพอนามัย และความเป็นอยู่ดีขึ้น ตั้งใจทำงานในอาชีพของตนและอย่างยั่งยืน เช่น มีบ้านช่องเป็นหลักฐานที่มั่นคง พร้อมกับพัฒนาตนเองและอาชีพจนอยู่ดีมีความสุขกันทั่วหน้า ก่อนเริ่มโครงการ

พัฒนาดอยดุงโดยมีรายได้ 3,772 บาทต่อคนต่อปี ปัจจุบันมีรายได้เพิ่มขึ้นเป็น 21,038 บาทต่อคนต่อปี ประกอบสำคัญคือ ทุกคนมีจิตสำนึกรักการอนุรักษ์ป่า ช่วยกันดูแลรักษาต้นไม้ ล่าสาร และช่วยกันนำรุ่งรักษากิจกรรมที่ดี ด้วยความร่วมมือกันได้ สมดังพระราชปณิธาน ในสมเด็จพระศรีนครินทร์ บรมราชชนนี สมเด็จฯ แม่พืชหลวงของประเทศไทย

พระราชกรณียกิจทั้งหลาย ไม่เป็นพิจิตรก่อสร้างขานของพสกนิกรชาวไทยทั่วหล้า พระนามสมเด็จพระศรีนครินทร์ บรมราชชนนี พระนามนั้นยังเกริบก่อตั้งเรียนรู้ในปี 2542 ที่ผ่านมา องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก ซึ่งมีลักษณะน้อมถือกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ได้ยุลเกล้าฯ ถวายพระเกียรติคุณแดยร่อง สมเด็จพระศรีนครินทร์ บรมราชชนนี โดยทรงได้รับการประกาศให้เป็น “บุคคลสำคัญของโลก”

ขณะเดียวกันเนื่องในโอกาสปีบุญคราช 2543 สมเด็จพระศรีนครินทร์ บรมราชชนนี เสด็จพระราชสมภพ 100 ปี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ มูลนิธิแม่พืชหลวง ขอเชิญชวนพสกนิกรชาวไทยทั่วประเทศและชาวโลกร่วมกันเฉลิมฉลองเดิมพิธีเฉียรติคุณสมเด็จฯ ซึ่งจัดให้มีขึ้นในงาน “100 ปี สมเด็จฯ กับการพัฒนาการเกษตร” ระหว่างวันที่ 26 มกราคม - 1 กุมภาพันธ์ 2543 ณ โครงการพัฒนาดอยดุง (พื้นที่กรุงเทพฯ) อ.แม่พืชหลวง จ.เชียงราย

นายสินิมา โนราถุ หัวหน้ากรมพัฒนาที่ดิน กล่าวว่า ในงานนี้ นอกจากจะมีICLEI ห่วงโซ่อุปทาน กรมต่างๆ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เข้าร่วมเกิดพระราชบรมิตรครั้งนี้ซึ่งมีกิจกรรมประทกอบด้วยนิทรรศการภาพพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจสำคัญๆ แล้ว สำหรับการพัฒนาที่ดินได้ร่วมจัดแสดงนิทรรศการส่วนของพระราชบรมิตรานสมเด็จฯ ในโครงการพัฒนาที่ดินดอยดุง โดยแสดงนิทรรศการภาพการดำเนินงานพัฒนาที่ดินโดยดึงตัวแทนร่วมโครงการที่ร่วมสภาพปัจจุบันการตัดไม้ทำลายป่าทำให้เกิดการชะล้างพังทลาย ช่องดิน จนกระทั่งประสบความสูงเจ็บปวด หลังจากการน้ำ泻และการไฟที่ดิน ตลอดทั้งการพัฒนาที่ดินได้นำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ไปช่วยในการพัฒนาที่ดินที่ให้มีความเหมาะสมกับการดำเนินการ ทำให้หัวหน้ากรมพัฒนาที่ดิน ที่ดินอุดมสมบูรณ์ขึ้น

■ ประกิจ เพิงวิชัย : เรียนเรียง